

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Megújított európai kutatási és innovációs menetrend – Esély Európának a jövője alakítására

(Az Európai Bizottság hozzájárulása a vezetők 2018. május 16-án Szófiában megrendezésre kerülő, innovációról szóló informális üléséhez)

(COM(2018) 306 final)

(2018/C 440/11)

Előadó: **Ulrich SAMM**

Társelőadó: **Stefano PALMIERI**

Felkérés:	Európai Bizottság, 2018.6.18.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2018.9.4.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2018.9.19.
Plenáris ülés száma:	537.
A szavazás eredménye:	196/1/2
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB üdvözli, hogy az Európai Bizottság a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret összefüggésében is hangsúlyozta, hogy a kutatásnak és az innovációnak lényeges **prioritás**nak kell maradnia **az EU számára**.

1.2. Az EGSZB üdvözli, hogy az **innovációnak** nagyobb hangsúlyt kell kapnia, és emlékeztet arra a felhívására, amely szerint a jövőben a finanszírozási politikának a teljes kutatási és innovációs lánc tekintetében – az alapkutatástól a termékvezérelt kutatásig – kiegyensúlyozottnak kell lennie. Az innováció a gazdasági növekedés szempontjából kiemelt fontosságú, és az új eszközök különösen a **kkv-k** számára lesznek előnyösek. Az EGSZB ismételten hangsúlyozza, hogy nagyon fontosak a kutatásba és a fejlesztésbe irányuló állami beruházások, mivel azok kedvező hatása továbbgyűrűzik a tagállami gazdaságokra is.

1.3. Az EGSZB az állami támogatási szabályok további egyszerűsítését is üdvözli, amelynek célja a **különbéle források kombinálása**, ami hozzájárulhat a tagállamok és a régiók között a sikeres kutatási és innovációs projektek száma tekintetében fennálló óriási különbségek leküzdéséhez.

1.4. A Horizont Európának olyan területeken kell befektetnie, amelyek sajátos európai hozzáadott értéket képviselnek. Az **együttműködésen alapuló kutatási** projekteknek elsőbbséget kell élvezniük, mivel ezt a követelményt oly módon teljesítik, amelyre más program aligha képes.

1.5. Az EGSZB meg van győződve arról, hogy számos komoly társadalmi kihívást csak európai szinten lehet megoldani, és ehhez több szereplő összehangolt erőfeszítéseire van szükség, ami viszont túlmutat az együttműködésen alapuló, különálló kutatási projektek körén. Ezért támogatja a **küldetések** ötletét.

1.6. A kutatók **mobilitásának** a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések (MSCA) révén történő támogatása szintén hozzájárul az Európai Kutatási Térség további megerősítéséhez, az EU-nak és a tagállami intézkedéseknek pedig arra kell törekedniük, hogy megfelelő és kedvező feltételeket teremtsenek a szakemberek számára, ezzel is elkerülve az EU-n belüli koherencia megteremtése szempontjából káros agyelszívást.

1.7. Az EGSZB szerint növelni kell az uniós beruházások mértékét, hogy segíteni lehessen az európai munkavállalóknak abban, hogy lépést tartsanak a digitális szakmákkal kapcsolatos új fejlesztésekkel és megfelelő idevonatkozó képzéseket szerezhessenek.

1.8. Az EGSZB szerint hatékonyabban kellene támogatni azokat a kezdeményezéseket, amelyek a kvv-kat segítik a kutatás és az innováció terén elért új eredmények felhasználásában és kiaknázásában.

2. Bevezető

2.1. Az uniós vezetők 2018. május 16-án Szófiában tartott, innovációról szóló informális ülésén az Európai Bizottság felkérte a jelenlévőket, hogy folytassanak vitát és nyújtsanak stratégiai iránymutatást általánosságban a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozóan, különösen pedig a kutatási és innovációs prioritásokkal kapcsolatban. E célból az Európai Bizottság a közleményében ⁽¹⁾ prioritásokra és új kezdeményezésekre tett javaslatot.

2.2. A javaslat a következő keretprogram (FP9 vagy Horizont Európa) meghatározása felé tett első lépésként is szolgál, amelynek célja a sikeres Horizont 2020 program ⁽²⁾ folytatása és továbbfejlesztése.

2.3. A közlemény olyan tevékenységeket is javasol, amelyek a megújult uniós iparpolitika ⁽³⁾ nyomán az innováció támogatására, valamint az ipari vezető szerep fellendítésére irányulnak.

3. A javaslat lényegi tartalma

3.1. Az Európai Bizottság javaslata annak biztosítására törekszik, hogy a **kutatás és az innováció** – a különböző költségvetési eszközöket átfogó módon – a jövőben is az egyik alapvető uniós szakpolitika és **finanszírozási prioritás** maradjon. Nagyobb hangsúlyt kap az innováció, hogy Európa vezető szerepet töltsön be a piacteremtő innováció terén.

3.2. Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy növeljék a kutatásra és az innovációra fordított beruházásokat, aminek keretében mintegy **100 milliárd euró**t különítenének el a jövőbeli **Horizont Európa** programra és az **Euratom** kutatási és képzési programra ⁽⁴⁾.

3.3. Az Európai Bizottság javasolta kb. **11 milliárd euro** igénybevételét **piaci alapú eszközök** – többek között az InvestEU Alap e célú szolgáló keretén belül létrehozott pénzügyi eszközök és költségvetési garanciák – számára, ami cserébe **200 milliárd euro** összegű magánberuházás mobilizálását eredményezné a kutatás és az innováció számára.

3.4. A tagállamokat arra biztatják, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket a kutatásba és az innovációba irányuló beruházásaik növelése érdekében, hogy elérjék a GDP **3 %**-ának megfelelő célkitűzést.

3.5. Igényes, ambiciózus célokat követő, jelentős európai hozzáadott értéket képviselő, uniós szintű kutatási és innovációs **küldetések** első körének elindítása. A küldetések ösztönözni fogják a beruházásokat és a részvételt a különböző ágazatokban az értéklánc teljes egészében, a szakpolitikai területeken (pl. az energia és az éghajlat, a közlekedés, a korszerű gyártás, az egészségügy és a táplálkozás területén, a digitális iparágakban) és a tudományterületeken (beleértve a társadalom- és bölcsészettudományokat).

3.6. A javaslat szerint az uniós szakpolitikák és jogszabályok, valamint a nemzeti szabályozási keretrendszerek felülvizsgálatakor mindig az **innováció elvét** kell alkalmazni, ami biztosítja az innovációra gyakorolt hatás teljeskörű mérlegelését.

3.7. Létrehoznak egy **Európai Innovációs Tanácsot (EIC)** az áttörést jelentő és a diszruptív innováció azonosítása és terjesztése érdekében, kiemelt figyelemmel a gyorsan változó, nagy kockázatú innovációkra, amelyek komoly potenciállal rendelkeznek teljesen új piacok létrehozására.

⁽¹⁾ COM(2018) 306 final.

⁽²⁾ Lásd: HL C 34., 2017.2.2., 66 o. és a Horizont 2020 program értékelése (tájékoztató jelentés).

⁽³⁾ HL C 197., 2018.6.8., 10. o.

⁽⁴⁾ A 2021 és 2027 közötti időszakra előirányzott 100 milliárd euro összegű költségvetési juttatásból 97,6 milliárd euro jut a Horizont Európa programra (ebből 3,5 milliárd eurót az InvestEU alap keretében fognak felosztani), 2,4 milliárd euro pedig az Euratom kutatási és képzési programra.

3.8. A kutatásba és az innovációba irányuló **magánberuházások** növelését és a növekedésre irányuló kezdeményezéseket célzó intézkedések:

- a kockázatitőke-alapok páneurópai alapjának (**VentureEU**) megvalósítása;
- a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről szóló irányelv⁽⁵⁾ átültetése.

3.9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok további egyszerűsítése a **különböző források zökkenőmentes kombinálásának** megkönnyítése, továbbá a közös értékelési normák alkalmazásának előmozdítása érdekében a kutatási és innovációs projektekben.

3.10. Az Európai Bizottság az innovációt támogató **adórendszer**⁽⁶⁾ mellett érvel, amely lehetővé teszi a kutatási és innovációs beruházások költségeinek levonását az adóból és a fiatal vállalkozásoknak további adókedvezményeket nyújt.

3.11. Az egyetemekre és az állami kutatóintézetekre vonatkozó **nyílt tudomány címke** bevezetése, amelynek célja ezen intézmények vállalkozói szellemének és interdiszciplináris jellegének erősítése.

4. Általános észrevételek

4.1. Az EGSZB üdvözli, hogy az Európai Bizottság a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret összefüggésében is hangsúlyozta, hogy a kutatásnak és az innovációnak lényeges prioritásnak kell maradnia az EU számára. Egy erős és sikeres program, amely összehozza a kiválóságot, a közös kutatási infrastruktúrákat, a határokon átnyúló együttműködést, valamint a tudományos élet, az ipar, a kkv-k és a kutatóintézetek közötti szinergiákat, kiemelt szakpolitikai eszközül szolgál a fenntartható európai gazdasági növekedés és versenyképesség eléréséhez, valamint az európai társadalom előtt álló főbb kihívások kezeléséhez.

4.2. Az EGSZB üdvözli azt, hogy az innovációnak nagyobb hangsúlyt kell kapnia, és emlékeztet arra a felhívására, amely szerint a jövőben a finanszírozási politikának a teljes kutatási és innovációs lánc tekintetében – az alapkutatástól a termékvezérelt kutatásig – kiegyensúlyozottnak kell lennie⁽⁷⁾. Az innováció a gazdasági növekedés szempontjából kiemelt fontosságú, és az új eszközök különösen a kkv-k számára lesznek előnyösek. Az EGSZB ismételten hangsúlyozza, hogy nagyon fontosak a kutatásba és a fejlesztésbe irányuló állami beruházások, mivel azok kedvező hatása továbbgyűrűzik a tagállami gazdaságokra is.

4.3. A Horizont Európa hatásával kapcsolatos komoly elvárásokra és a programnak az európai versenyképesség biztosításában játszott szerepére való tekintettel az EGSZB egy 120 milliárd euro összegű finanszírozást ajánl, ahogy azt az Európai Parlament is javasolta. Az európai intézményeknek bizonyítaniuk kell, hogy megértették, milyen rendkívül fontos szerepet tölt be a kutatás és az innováció az EU jövőbeli versenyképessége szempontjából.

4.4. Az EGSZB szerint növelni kell az uniós beruházások mértékét, hogy segíteni lehessen az európai munkavállalóknak abban, hogy lépést tartsanak a digitális szakmákkal kapcsolatos új fejlesztésekkel és megfelelő idevonatkozó képesítéseket szerezhessenek. Az EGSZB szerint hatékonyabban kellene támogatni azokat a kezdeményezéseket is, amelyek a kkv-kat segítik a kutatás és az innováció terén elért új eredmények felhasználásában és kiaknázásában.

5. Részletes megjegyzések

5.1. Kutatás a teljes értékláncban

5.1.1. Az európai strukturális és beruházási alapokat a régiók innováción alapuló gazdaságban való részvételének elősegítéséhez kell felhasználni. **Szinergiákat** kell létrehozni a Horizont Európa program, az InvestEU Alap, az Európai Szociális Alap, az Erasmus+ program, a Digitális Európa Program, a közös agrárpolitika és egyéb programok között.

⁽⁵⁾ COM(2016) 723 final.

⁽⁶⁾ A közös konszolidált társaságiadó-alap (KKTA) keretében van betervezve.

⁽⁷⁾ HL C 34., 2017.2.2., 66. o.

5.1.2. Az EU a legnyitottabb kutatási és innovációs térség a világban. Amellett, hogy projektjeiben a világ minden tájáról származó kutatószervezetek vehetnek részt, fokozottan együttműködik nemzetközi partnerekkel is közös programok keretében. A Horizont Európának olyan területeken kell beruháznia, amelyek különleges európai hozzáadott értéket képviselnek. Az **együttműködésen alapuló kutatási** projekteknek⁽⁸⁾ elsőbbséget kell biztosítani, mivel ezt a követelményt minden más programnál jobban teljesítik: ahhoz, hogy a nemzeti szinten nem megoldható társadalmi kihívásokkal kapcsolatban további előrelépés történjen, e projektek a legjobb tudósokat, valamint a leginnovatívabb kkv-kat és ipari szereplőket hozzák össze Európában. Készségeik és kompetenciáik különböző tudományterületeken átvélő kombinálásával az együttműködésen alapuló kutatási projektek az európai polgárok számára értékes előnyöket eredményeznek.

5.1.3. Az EGSZB meg van győződve arról, hogy számos komoly társadalmi kihívást csak európai szinten lehet megoldani, és ehhez több szereplő összehangolt erőfeszítéseire van szükség, ami viszont túlmutat az együttműködésen alapuló, különálló kutatási projektek körén. Ezért támogatja a **küldetések** ötletét. Az EGSZB elismeri, hogy a közös ambiciózus célok ösztönzésül szolgálhatnak és lendületet adhatnak, például a különböző közösségeket, ezen belül a lakosságot is átható cselekvési hajlandóság tekintetében. A küldetések a Horizont Európa teljes finanszírozási időszaka alatt hosszú távú finanszírozási perspektívát nyújthatnak. Lényeges, hogy a küldetések elsősorban nagyszabású *kutatási* küldetesként jelenjenek meg még akkor is, ha többféle érdekelt felet vonnak be a különböző alprojektjeikbe. A küldetéseknek – az ambiciózus céljaik eléréséhez – a teljes innovációs láncra ki kell terjedniük, és magukban kell foglalniuk az összes technológiai érettségi szinten megvalósuló kutatási tevékenységet. Az EGSZB arra figyelmeztet, hogy nem szabad eltúlozni a küldetések pusztá koncepciójának jelentőségét, de megfelelő finanszírozást kell biztosítani számukra a céljaik eléréséhez. E céloknak elérhetőeknek és kézzelfoghatóknak kell lenniük.

5.1.4. Az európai kutatási keretprogramok egyik erőssége az a kézzelfogható, egész EU-ra kiterjedő kötelezettségvállalás, amely az összes tagállam számára nyitott Európai Kutatási Térség előmozdítására irányul. A következő keretprogram és a strukturális alapok közötti erősebb **szinergia** támogatni tudná ezt a nyitottságot. A régiók közötti különbségek hatékonyabb leküzdése az következő évek egyik legnagyobb politikai kihívása, és a kutatóintézetek közötti tényleges partnerségek ebben kulcsszerepet játszhatnak.

5.1.5. E tekintetben fontos eszközt jelentenek a **jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákra (FET) vonatkozó kiemelt kezdeményezések**. Jellemzőjük, hogy kifejezetten az innovatív technológiák fejlesztésére összpontosítanak. Ez egyedülálló erőt képvisel. Európának lehetővé kell tennie olyan nagyszabású és hosszú távú projektek megvalósítását, amelyek bizonyos mértékű bizonytalanságot tolerálnak, és legalább annyira innovatívak, mint amennyire előrettekintőek. A kiemelt FET-kezdeményezéseket ezért egyértelműen meg kell különböztetni a küldetésektől. Alapvető fontosságú, hogy a jövőbeli **FET-kezdeményezések** a tervek szerint induljanak, és a jövőben is elsőbbségi finanszírozásban részesüljenek.

5.1.6. A keretprogramok egyik sikertörténete, hogy a **kutatási infrastruktúrát** az egész EU-ban és azon túl is hozzáférhetővé tették. Kétségtelen, hogy a kiváló kutatási infrastruktúra a legjobb tudósokat képes megnyerni, és gyakran csak a kutatási infrastruktúrához való hozzáférés az, amely az áttörést jelentő eredményeket lehetővé teszi. Ezért a kutatási infrastruktúrának európai szinten sürgető szüksége van nagyobb összegű finanszírozásra, nem pedig annak a költségvetési részesedésnek a csökkentésére, amelyre az Európai Bizottság tett javaslatot. Kiemelt kérdés az EU-13 országokból származó felhasználók hozzáféréseinek biztosítása.

5.1.7. A **kutatók mobilitásának** a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések (MSCA) révén történő támogatása szintén hozzájárul az Európai Kutatási Térség további megerősítéséhez, és így olyan hatás érhető el, amelyre nemzeti szinten nincs lehetőség. Az EGSZB minden olyan kezdeményezést üdvözöl, amely a kkv-knál dolgozó kutatók mobilitását támogatja. Ugyanakkor aggódik az agyelszívás jelensége miatt, amelyet a mobilitás finanszírozása csak még tovább erősíthet. Ezért arra kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy próbáljanak olyan megfelelő és vonzó munkakörülményeket kialakítani a szakemberek számára, amelyekkel megelőzhető ez az uniós koherencia megerősítése szempontjából káros folyamat.

5.1.8. Megjegyzendő, hogy számos tagállamban a közfinanszírozású intézményeknél működő tudományos szereplők nem vehetnek fel **hitelt**. A Horizont Európának tehát a továbbiakban is elsősorban a társfinanszírozásra kell összpontosítania, nem pedig a hitelekre.

5.1.9. Az EGSZB támogatja azt a kérést, hogy a tagállamok hozzák meg a szükséges intézkedéseket a kutatásba és az innovációba irányuló beruházásaik növelése érdekében, hogy elérjék a GDP **3 %**-ának megfelelő célkitűzést.

⁽⁸⁾ A legalább három, különböző tagállamokat képviselő partnert tömörítő, együttműködésen alapuló kutatás keretében közösen lehet megbirkózni olyan problémákkal, amelyeket egy ország egyedül nem képes megoldani. Az ilyen kutatási projektek folyamán szinergiákat lehet kialakítani az uniós kutatási környezeten belül, ami jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel, hasonlóan az EUREKA keretében kidolgozott és végrehajtott projektekhez.

5.2. Kutatás és innováció az új piacokért és az európai kohézióért

5.2.1. Amint azt a **gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hetedik jelentés** is hangsúlyozta, a kutatás és az innováció az EU-ban még mindig korlátozott számú régióra koncentrálódik. Az észak-nyugati tagállamokban a jó régióközi összeköttetéseknek, a jól képzett munkaerőnek és a vonzó üzleti környezetnek köszönhetően lehet tőkét kovácsolni a gazdasági versenyképesség és a társadalmi kohézió támogatását érezhetően előmozdító kutatásból és innovációból. A déli és keleti tagállamokban gyengébb az innovációs teljesítmény, és az innovációs központokhoz – főként a fővárosokhoz – közeli régiók nem tudnak hasznot húzni a közelségükből. Ezért olyan politikákra van szükség, amelyek a régiókon átívelve összekötik a cégeket, kutatóközpontokat és szakosodott üzleti szolgáltatókat. Az EGSZB úgy véli, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok további egyszerűsítése a **különböző források** zökkenőmentes **kombinálásának** megkönnyítése érdekében kulcsfontosságú lehet e célkitűzéshez.

5.2.2. A 2020 utáni kutatási és innovációs programoknak figyelembe kell venniük azokat a gazdasági, társadalmi és területi dimenziókat, amelyek az uniós régiókat jellemzik, és kerülniük kell az egységes stratégiák végrehajtását. Ezt a megközelítést a nyílt innováción alapuló stratégiák végrehajtásával lehet támogatni. Ami a kutatási és innovációs politikák területi dimenzióját illeti, fontos, hogy az új programok és prioritások kidolgozása során figyelembe vegyünk azokat a gazdasági és társadalmi szempontokat, amelyek az intézkedés végrehajtása szerinti területeket jellemzik.

5.2.3. A 2020 utáni kutatási és innovációs politikáknak és programoknak összhangban kell állniuk a **„közjót szolgáló gazdaság”** (Economy for the Common Good, ECG) céljaival, amely egy társadalmi kohézióra törekvő, fenntartható gazdasági modell. A közjót szolgáló gazdaság egy „szociális innovációs” és pozitív vállalkozói folyamat, amely hasznos az olyan új elképzelések előmozdításához és támogatásához, amelyek egyszerre oldanak meg társadalmi szükségleteket, hoznak létre új társadalmi kapcsolatokat és erősítik a gazdasági értékteremtést.

5.2.4. A 2014–2020 közötti programok végrehajtása részeként tett széles körű kötelezettségvállalások ellenére a kkv-k innováción alapuló növekedési lehetőségeikhez való hozzáférése elenyésző hatást gyakorolt a versenyképességre és a munkahelyteremtésre. A kutatás és innováció támogatására szolgáló rendszer néhány régióban továbbra is túlságosan bonyolult, ami a mikro- és a kisvállalkozásokat visszatartja mindenekelőtt az uniós projektekben történő részvételtől. Az EGSZB ezért üdvözli az **Európai Innovációs Tanács (EIC)** létrehozásának ötletét, amely várhatóan felgyorsítja a Horizont Európa projektekből származó innovációk induló vállalkozások általi kereskedelmi hasznosítását és terjesztését. Az Európai Innovációs Tanács az innovációs szakadék megszüntetéséhez vezető végső lépések megtételének egy gyorsabb mechanizmusa lehet.

5.2.5. A kutatási és innovációs lehetőségek versenyképességi és gazdasági fejlődési tényezővé válásához elengedhetetlen a kkv-k, a K+F+I intézetek és az induló vállalkozások közötti, a kutatás és innováció átadásán, valamint coaching- és adományszervező tevékenységeken alapuló **együttműködés** támogatása. Az EGSZB szerint az állami és a magán partnerségek megerősítéséhez támogatni kell az ún. Quintuple Helix („ötös spirál”) modell⁽⁹⁾ gyakorlati megvalósítását és kiaknázását.

5.2.6. A **kkv-k** vezető szerepet játszhatnak a nyílt szociális innovációk terén, amelyekben a hálózatépítéshez szükséges emberi tudás, továbbá a közös alkotásra, tervezésre és innovációra irányuló képességek alapvető fontosságúak a szociális innováció teljes megvalósítása szempontjából egész Európában. Támogatni kell a kkv-kra irányuló megfelelő innovációs politikákat, folytatva azt, amit az EUREKA kezdeményezés keretében már most is csinálnak. Ezt a feladatot különösen azoknak az intézményeknek kell ellátniuk, amelyek közvetlenül tudják támogatni a kkv-kat az üzletfejlesztésben és innovációban való részvételben; ilyenek például a kereskedelmi kamarák.

5.2.7. Annak érdekében azonban, hogy tiszteletben tartsuk a szubszidiaritás elvét, valamint a régiók és tagállamok jelentős kapacitásait a kkv-knak nyújtott támogatás terén, az EGSZB azt szorgalmazza, hogy az európai hozzáadott értékre összpontosítsunk. Ez megvalósulhat például több mint 2 európai innovációs szereplő **együttműködésének támogatásával**, vagy olyan innovátoroknak nyújtott tőke formájában, amelyek koncepciója a nemzeti támogatáshoz túl kockázatos. Ezen túlmenően az előbbieken említett eszközök egyszerűsítése hatékonyabb finanszírozási környezetet eredményezne. Várható tehát, hogy az Európai Innovációs Tanácsnak a Horizont Európából a Horizont 2020 pénzügyi eszközeinél kisebb költségvetési részesedésre lesz szüksége, nem pedig az EB javaslat szerinti jelentős emelésre. A 2020 utáni kutatási és innovációs programokban jobban kell támogatni a célok minőségi szempontjait.

5.2.8. A társadalmi-gazdasági rendszer „intelligenciájának” méréséhez nem elegendők az olyan mennyiségi mutatók, mint a kutatási és innovációs ráfordítások: olyan minőségi mutatókat is alkalmazni kell, mint amilyen az innováció típusa, a civil társadalom számára nyújtott előnyök és az újonnan létrehozott munkahelyek száma. Ezért az EGSZB üdvözli ezt a megközelítést.

⁽⁹⁾ Quintuple Helix and how do knowledge, innovation and the environment relate to each other? A proposed framework for a trans-disciplinary analysis of sustainable development and social ecology [Quintuple Helix, illetve hogyan hat egymásra a tudás, az innováció és a környezet? Lehetséges keret a fenntartható fejlődés és a szociális ökológia több területet átfogó elemzéséhez], International Journal of Social Ecology and Sustainable Development, 1. kötet, 1. szám, 41–69. o.

5.2.9. Az EGSZB jónak tartja, hogy az új többéves pénzügyi keretben az Európai Bizottság „előfeltételnek” nevezte meg a hozzáférhetőséget. Minden uniós és nemzeti K+I finanszírozásnak teljes mértékben meg kell felelnie a hozzáférhetőséggel kapcsolatos kritériumoknak, hogy a kutatási eredményekből minden társadalmi réteg profitálhasson, ideértve a fogyatékkal élőket is, akik az uniós népesség 15 %-át adják.

Kelt Brüsszelben, 2018. szeptember 19-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER
